

Implementarea Legii 272/ 2004 privind

Protecția și promovarea
Drepturilor Copilului

Grupuri profesionale

Manualul formatorilor

Drepturile copiilor sunt lege!

Principii generale ale acestei sesiuni

1. Fiecare secțiune a acestei sesiuni conține mesaje cheie ce trebuie transmise. Asigurați-vă că acordați suficient timp pentru abordarea fiecărui subiect, chiar dacă discuția privind unele teme durează mai mult decât era prevăzut. Este de preferat să omiteți o informație atunci când abordați un subiect decât să nu îl abordați deloc, în special dacă informația respectivă este deja conținută în fișele participanților.
2. Încheiați fiecare secțiune prin trecerea în revistă și accentuarea mesajelor cheie.
3. În cadrul sesiunii de formare de formatori se va testa conținutul acestui manual, care va fi adaptat în cazul în care este necesar pentru a se obține cea mai bună experiență pentru participanți.

STRUCTURA SESIUNII DE FOLLOW-UP

DURATĂ		CONȚINUT	ACTIVITĂȚI			
			SLIDES	FIȘE	VIDEO	
ZIUA 1						
9.45	90'	S 1 Introducere	5 (1.1 – 1.6)	2 (1.1,1.2)	Cunoașterea/reîntâlnirea participanților Reguli de grup și comunicarea în grupuri mici Zidurile de protecție	-
15'		PAUZĂ DE CAFEA				
11.30	90'	S 2 Sinteza și schimb de experiență		1 (2.1)	Exercițiu de încălzire (chestionar) Tema pentru acasa și prezentări de grup	-
(13.00) 60		BUFET DE PRÂNZ (inclusiv probleme administrative)				
14.00	75'	S 3 Viziune și plan de acțiune		1 (3.1)	Exercițiul Vis și Coșmar SWOT (opțional) Plan de acțiune la nivel județean	-
(15.15) 15'		PAUZĂ DE CAFEA				
15.30	60'	S 4 Plan de acțiune personal, încheiere și evaluare		1 (4.1)	Plan de acțiune personal Sinteza activităților Evaluare Certificate	
16.30						
		6 ore 45' (cu pauze)				

Lista fișelor pentru participanți:

- 1.1. Roluri de grup
- 1.2. Fișa de observație
- 2.1. Exercițiu (evaluare)
- 3.1. Plan de acțiune la nivel județean
- 4.1. Plan de acțiune personal

Sesiune de follow-up pentru grupuri profesionale

Obiective

1. Consolidarea cunoștințelor și abilităților dobândite cu ocazia primelor ateliere
2. Evaluarea impactului atelierelor și a însusirii de către participanți a spiritului și principiilor promovate de noua lege
3. Îmbunătățirea comunicării, cooperării și capacității de lucru în echipă, inclusiv practici de diseminare
4. Plan de acțiune pentru continuarea implementării legii

Obiective specifice

La sfârșitul sesiunii, participanții vor putea:

1. să rețină principiile cheie ale legii și să stabilească o imagine de ansamblu a cooperării interdisciplinare în domeniul protecției copilului
2. să descrie celorlalți colegi situații de bună practică întâlnite în ultimele două luni din activitatea lor, în care au aplicat prevederile legii 272/2004 și acțiunile întreprinse pentru diseminarea celor învățate în atelierul inițial
3. să reacționeze la cazuri (propuse în cadrul unui exercițiu) într-un mod care arată înțelegerea corectă a modalităților de aplicare a noii legi
4. să observe și să raporteze cu privire la comunicare, cooperare și procese de lucru în echipă în cadrul grupurilor de lucru pe parcursul sesiunii
5. să aibă o perspectivă privind modul cum ar trebui să fie implementată legea și cooperarea între grupuri profesionale la nivel județean
6. să elaboreze un plan de acțiune personal
7. să elaboreze un plan de acțiune la nivel județean

Materiale

Asigurați-vă că există următoarele materiale și echipamente:

- Laptop și video-proiector
- Flipchart
- Markere
- Bandă adezivă pentru perete
- Materiale de formare pentru participanți: instrucțiuni, chestionare, formulare de evaluare a sesiunii

Aranjarea sălii

Cu 20 de participanți puteți organiza sala pentru a asigura un mediu relaxant și informal – cu participanții așezați în cerc. Scrieți pe flipchart sau afișați pe un slide mesajul “BINE AȚI VENIT”.

SECȚIUNEA 1 – INTRODUCERE**60 minute****OBIECTIVE:** La sfârșitul acestei secțiuni, participanții vor:

1. restabili contactul între formator și participanți
2. stabili o imagine de ansamblu a cooperării interdisciplinare în domeniul protecției copilului, identificând responsabilitățile pentru fiecare grup profesional
3. putea enumera obiectivele specifice ale sesiunii de follow-up, și încadra sesiunea în perspectiva mai largă a activităților întreprinse în procesul de implementare a legii.
4. dezvolta așteptări realiste cu privire la sesiunea de follow-up
5. observa și raporta cu privire la comunicare, cooperare și procesele de lucru în echipă în cadrul grupurilor de lucru pe parcursul sesiunii

METODE: Introducere, exercițiul Acvariului, Ice breaker, Discuții în plen**ACTIVITĂȚI:**

Nr.	Activitate	Metoda de formare	Timp (min)
1	Bun venit; prezentarea formatorului și a participanților	Introducere	10
2	Obiectivele sesiunii Comparare obiective/așteptări Agenda sesiunii Detalii interne/administrative	Prezentarea formatorului Discuții în plen	20
4	Reguli de grup și conștientizarea comunicării în grup	Exercițiul Acvariului Discuție în plen	30
3	Participanții împărțiți pe grupuri profesionale dezvoltă simboluri legate de activitatea lor în protecția copilului	Ice breaker: Zidurile de protecție Subgrup (profesional) și prezentare în plen	30
TIMP TOTAL			90

1.1 Bun venit participanților la sesiune

2 minute

→ Slide 1.1 Bun venit

BINE ATI VENIT!

**IMPLEMENTAREA LEGII 272/2004
PRIVIND PROTECTIA SI
PROMOVAREA DREPTURILOR
COPILULUI**

**Formare pentru grupurile
profesionale**

 Drepturile copiilor sunt lege!

Formatorul salută participanții și le urează bun venit.

1.2 Prezentarea participanților

5 minute

Pentru a atinge aceste scopuri trebuie mai întâi să ne cunoaștem. Formatorul roagă participanții să menționeze numele și funcția lor, pe scurt, pentru a permite “noilor” participanți să se cunoască și participanților care deja se cunosc să se re-familiarizeze.

1.3 Obiectivele pentru follow-up și reguli de grup

5 minute

Formatorul începe prin a accentua importanța acestei întâlniri:

- Este o oportunitate pentru îmbogățirea cunoștințelor despre o serie de teme legate de drepturile copilului discutate în atelierul inițial
- Oferă oportunitatea de a discuta cum se pot implementa aceste cunoștințe în practică, la nivel personal și județean.

→ Slide 1.2 Obiectivele sesiunii de follow-up

OBIECTIVELE SESIUNII DE FOLLOW-UP

1. Consolidarea cunostintelor si abilitatilor dobandite cu ocazia atelierului initial
2. Demonstrarea insusirii de catre participanti a spiritului si principiilor legii 272/2004
3. Schimbul de bune practici intre participanti pe baza experientelor de dupa atelierul initial
4. Imbunatatirea comunicarii, cooperarii si abilitatilor de lucru in echipa
5. Planificarea activitatilor pentru continuarea implementarii legii

Drepturile copiilor sunt lege!

→ Slide 1.3 Structura sesiunii de follow-up

STRUCTURA SESIUNII DE FOLLOW-UP

- Introducere
- Sinteza cunostintelor dobandite in atelierul anterior & schimb de experienta
- Perspectiva si plan de actiune
- Incheiere

Drepturile copiilor sunt lege!

Schema logică de mai jos este pentru formator.

Schema logică a sesiunii de follow-up

I. **Introducere** / Cunoașterea reciprocă și Zidurile de protecție

II. **Trecere în revistă a cunoștințelor dobândite în timpul atelierului inițial și schimb de experiențe:**

- Evaluarea cunoștințelor participanților și a atitudinilor privind implementarea legii (pe baza unui exercițiu cu cazuri multiple)
- Discutarea temei pentru acasa

III. **Perspectiva** / Exercițiul Vis și Coșmar și (opțional) SWOT

IV. **Plan de acțiune** (individual și la nivel județean)

V. **Încheiere** / Recapitularea obiectivelor și așteptărilor și evaluarea sesiunii de follow-up (formular de completat)

1.4 Compararea obiectivelor și așteptărilor

10 minute

Formatorul întreabă participanții dacă mai au alte așteptări în afara obiectivelor deja anunțate și care sunt acestea. Așteptările pot fi scrise pe flipchart și apoi discutate. În cazul în care așteptările nu corespund cu obiectivele sau cu activitățile prevăzute pentru sesiunea de follow-up, explicați că veți nota aceste lucruri în raportul dumneavoastră către ANPDC împreună cu concluziile zilei și alte materiale care vor fi folosite. Puteți menționa de asemenea că o noua campanie de educație privind drepturile copiilor va începe în ianuarie 2006 și va continua activitățile din campania prezentă.

(10 min)

NOTĂ. Este important ca, de această dată, așteptările să fie exprimate numai după prezentarea obiectivelor, pentru a nu se crea o frustrare în cadrul grupului în cazul în care acestea nu coincid!

Pe baza cererilor participanților (evaluărilor), este posibil să existe următoarele așteptări, la care trebuie să fiți atent:

- Participanții pot aștepta mai multe activități asupra unui studiu de caz complex, de ansamblu, implicând toate grupurile profesionale
- Participanții pot aștepta mai multe detalii privind anumite articole ale legii
- Participanții pot aștepta mai multe informații privind drepturile copilului care săvârșeste fapte penale, dar care nu raspunde penal (supraveghere specializată, incidența dreptului penal)
- Participanții pot aștepta noi informații privind manualul de implementare al legii
- Alte probleme specifice pentru fiecare grup profesional în parte.
- Formare cu durată mai lungă

Formatorul reamintește participanților că au fost stabilite niște **reguli de grup** în atelierul anterior. Doar listați regulile pe perete/flipchart și mergeți mai departe.

Exemple de reguli:

- Respectarea programului atelierului (punctualitate);
- Respectarea celorlalți și încurajarea tuturor să participe;
- Ascultarea celorlalți;
- Să nu întrerupem;
- Să respectăm confidențialitatea a ceea ce se întâmplă în cadrul atelierului;
- Vorbim concis și la obiect;
- Fiecare este responsabil pentru învățarea individuală;
- Fumatul este permis numai în spații amenajate, în afara sălii de formare;
- Telefoanele mobile se pun pe "silent" și eventualele apeluri urgente se preiau în afara sălii de formare.

Formatorul oferă câteva detalii administrative:

- masă
- transportul participanților etc.

Formatorul va introduce o metodă de creștere a conștientizării comunicării și lucrului în grup. Aceasta abordare va funcționa ca regulă de grup pe parcursul zilei.

→ Slide 1.4 Comunicarea în grupuri

LUCRUL IN GRUPURI

OBIECTIV

- Constientizarea importantei unei bune comunicari intr-o echipa (multidisciplinara) si dezvoltarea de moduri mai eficiente de lucru in grup.
- Constientizarea si abilitatile de lucru in echipa sunt esentiale in cooperarea intre grupurile profesionale, ca in cazul reuniunilor/sedintelor multidisciplinare.

RESPONSABILITATI IN GRUP

- Prin rotatie participantii isi vor asuma in cadrul fiecarui exercitiu de lucru in echipa urmatoarele responsabilitati: **facilitator, purtator de cuvânt, observator si gestionar al timpului**

Drepturile copiilor sunt lege!

Comunicarea în grupuri

Obiectiv:

Conștientizarea importanței unei bune comunicări într-o echipă multidisciplinară și dezvoltarea de modalități eficiente pentru cooperarea în cadrul grupului. Aceste aptitudini sunt esențiale pentru o cooperare eficientă și reală între grupuri profesionale, ca în cazul sesiunilor multidisciplinare.

Exercițiu:

Pentru a face participanții să conștientizeze metoda menționată, se va face un mic exercițiu în cadrul introducerii:

Acvariul:

5 participanți stau în cerc, 15 persoane în jur. Cele 5 persoane discută un subiect (de pildă aplicarea noii legi) iar cei 15 din jur observă. În grupul de 5 persoane, 1 este conducătorul discuției, 1 este raportor, 1 este observator și 1 gestionează timpul.

După 5 minute, raportorul sintetizează discuția și prezintă observațiile sale. După aceea, observatorii oferă la randul lor feedback.

Exercițiul durează maxim 15 minute.

Folosirea metodei în cadrul sesiunii

În timpul follow-up, participanții vor lucra de **4 ori** în sub-grupuri, cu alte profesii sau cu propria profesie (4/5 persoane într-un grup).

Fiecare grup alege 4 persoane cu roluri diferite (vezi mai jos). Desigur, aceste persoane participă în continuare, dar au un rol diferit.

Se pot schimba rolurile după fiecare exercițiu (există diferite întâlniri de grup), fiecare participant poate avea un rol într-un exercițiu și altul în cel următor. Se propune ca fiecare participant să aibă fiecare rol câte o dată.

Întrebări după fiecare discuție în grupuri

(Formatorul poate pune aceste întrebări după fiecare exercițiu)

(fiecare grup trebuie să facă o prezentare cu privire la procesele din grup)

Cum ați simțit/experimentat cooperarea?

A fost eficientă cooperarea în grup?

Cum ar putea fi îmbunătățită cooperarea în grup?

Cum ați aplica aceste modele/bune practici de cooperare în munca dumneavoastră? (cu colegii, echipele multidisciplinare, etc.)

Fișa 1.1 Responsabilități pentru lucrul în grup

În grupul dumneavoastră asumați-vă *alături de rolul de participant* și una dintre următoarele responsabilități referitoare la optimizarea lucrului în echipă. Vă rugăm să vă asumați aceste responsabilități prin rotație în cadrul grupurilor în care veți lucra.

Moderatorul/ Facilitatorul:

Persoana care conduce discuția, invită toți participanții să își exprime opiniile, sintetizează punctele de vedere, întrerupe participanții care vorbesc prea mult, menține structura discuției, etc. Ca moderator, aveți grijă să nu vorbiți prea mult.

Purtătorul de cuvânt:

Persoana care prezintă rezultatul obținut de grup în plen. Poate folosi o foaie de flipchart. Prezentarea trebuie să fie concisă.

Observatorul:

Persoana care observă cum comunică grupul, cum cooperează, cum lucrează ca echipă. Observatorul folosește o fișă de observație pentru a nota comportamentele observate. La finalul exercițiului prezintă în plen observațiile sale.

Gestionarul timpului:

Persoana care gestionează timpul alocat grupului pentru finalizarea exercițiului. Gestionarul timpului anunță grupul la intervale regulate cu privire la timpul rămas pentru îndeplinirea sarcinilor de grup.

Fisa 1.2 Fișa de observație

Instrucțiuni pentru Observator

Vă rugăm să încercați comportamentele remarcate în timpul derulării exercițiului la care ați participat.

- 1. Conducătorul discuției**
 - Direcționează discuția
 - Invită toți participanții să se implice
 - Verifică timpul rămas
 - Întrerupe participanții care vorbesc prea mult
 - Sintetizează/ concluzionează când este necesar

- 2. Participanții**
 - Participanții își exprimă opiniile
 - Participanții se ascultă reciproc
 - Participanții discută în mod structurat
 - Participanții mențin o bună atmosferă în cadrul grupului

Obiectiv:

- Reluați unele din mesajele cheie ale noii legi: totul se face în interesul superior al copilului, părinții au responsabilitatea primară și cooperarea între grupuri profesionale este vitală

Zidurile de Protecție

Formatorul desenează înainte de atelier pe o foaie de flipchart o casă cu grădină (vezi imaginea de mai jos), și în casă, imagini cu o familie: copil, părinți și bunici. Pe acoperișul casei este un motto: "Copiii au dreptul de a crește alături de părinții lor".

Fundația casei este mai lungă și reprezintă legea 272/2004. În jurul grădinii casei este un zid care începe de la fundație. Participanții, împărțiți pe grupuri profesionale, vor produce cărămizile zidului (foi A4) și le vor lipi.

1. Reamintiți participanților mesajele cheie ale legii: totul trebuie făcut în interesul copilului, părinții au responsabilitatea primară și cooperarea între grupurile profesionale este vitală.

2. Cereți participanților să se împartă pe grupuri profesionale și să deseneze pe o foaie A4 (care va fi o cărămidă în zidul din jurul casei) un simbol, împreună cu prenumele din fiecare grup, simbol care reflectă implicarea lor ca grup profesional în protecția și sprijinul copilului/familiei, în cadrul noii legi.

De asemenea, amintiți participanților despre rolurile de grup și verificați dacă au desemnat rolurile în cadrul grupului: conducător de discuție, raportor, observator, gestionar de timp.

3. Dați grupurilor 10 min pentru ca participanții să dezvolte un simbol (opțional: și un motto) reprezentând activitatea grupului lor profesional.

4. Fiecare grup lipește cărămida sa pe zid și un reprezentant al acestuia explică semnificația sa.

5. Discutați cu grupul ce împiedică aceste cărămizi să se destrame. Cum pot ei constitui un zid puternic? Care sunt componentele mortarului care leagă cărămizile? Ce alte cărămizi mai sunt necesare pentru zid (primar, ONG etc)? Aceste ziduri închid total familia în ele? Cum se poate deschide ușa către alte case și servicii în cadrul comunității?

Ca formator, puteți asocia această imagine cu mai multe idei. La sfârșit repetați că fundația este LEGEA, principiile legii și metafora pentru întregul exercițiu care este explicată în slide 1.5.

Exemplu de imagine Zidurile de Protecție

“Copiii au dreptul de a crește alături de părinții lor”

→ Slide 1.5 Principiile legii

PRINCIPIILE CARE STAU LA BAZA LEGII 272/2004

Non-discriminare

Dreptul la viața și dezvoltare

Interesul superior al copilului

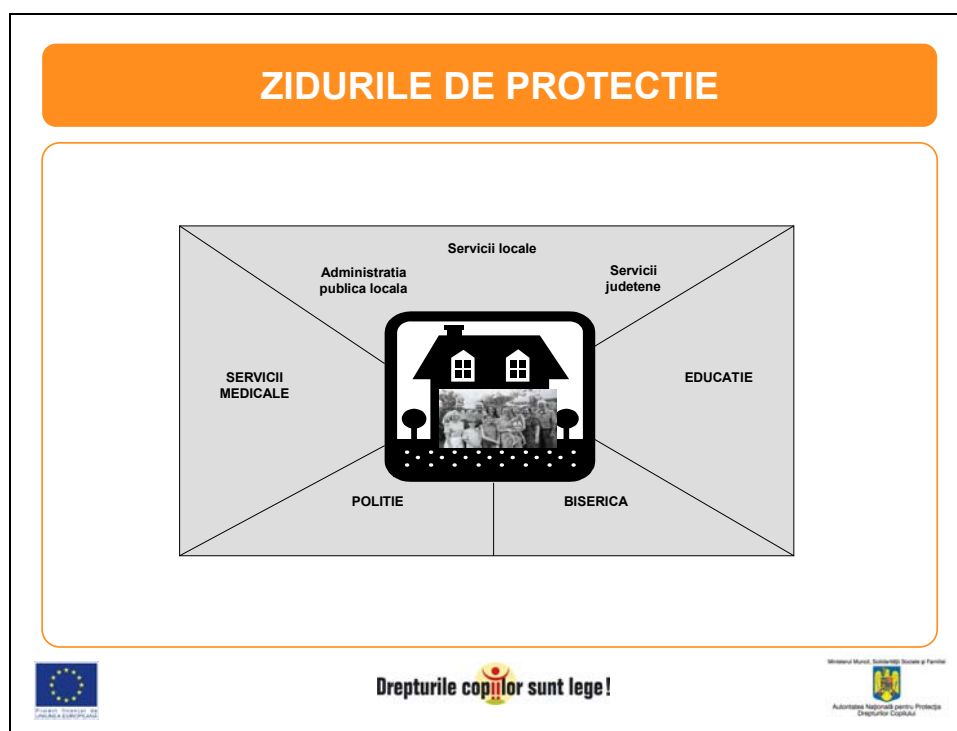
Dreptul la libertatea de exprimare

Drepturile copiilor sunt lege!

→ Slide 1.6 Zidurile de Protectie

PAUZĂ DE CAFEA

15 minute

Obiectiv general

Înțelegerea și aplicarea legii de către participanți, precum și modul de abordare a unor situații concrete întâlnite în practică

OBIECTIVE: La sfârșitul acestei secțiuni, participanții vor putea:

1. reține principalele noțiuni teoretice ale atelierului anterior și vor putea descrie în scris abordări pentru rezolvarea situațiilor întâlnite în practică.
2. împărtăși și discuta (în echipe multidisciplinare) cazuri și practici de diseminare
3. reține bune practici în cooperare

ACTIVITĂȚI:

Nr.	Activitate	Metoda de formare	Timp (min)
1	Completare individuală a exercițiului	Exercițiu	15
2	Discuție în plen a exercițiului	Discuție	15
3	Discutarea cazurilor individuale și diseminarea practicilor din tema pentru acasă	Discuție în grupuri	40
4	Prezentarea activităților din grupuri		20
TIMP TOTAL			90

2.1 Exercițiu**30 minute**

Acest exercițiu are menirea de a "încălzi" mintea participanților și de a permite un început privind discutarea abordării cazurilor.

Explicați participanților că în viața cotidiană vor întâlni multe cazuri diferite în care nu vor cunoaște contextul problemei în întregime. Având în vedere faptul că dorim să utilizăm aceste date pentru statistici interne (și pentru noi proiecte) sperăm că doriți să ne furnizați chestionarele completate. Vă rugăm să menționați profesia dumneavoastră, NU și numele, pentru a permite anonimatul chestionarului.

După completarea individuală (15 minute), formatorul discută următoarele aspecte (15 min discuție):

- A fost dificil să furnizați un răspuns pe baza rolurilor și a responsabilităților menționate în legea 272/2004?
- V-ați gândit la implicarea altor grupuri profesionale, și la modul în care să le implicați?
- Ce ați învățat din acest exercițiu? Despre profesia dumneavoastră, și ce v-a lipsit (ce NU știu)?

Fisa 2.1 Exercițiu

. Vă rugăm să indicați **cine și ce trebuie să facă** în fiecare din situațiile prezentate în continuare.

Înainte de a începe completați în spațiul de mai jos profesia dumneavoastră. Chestionarele vor fi colectate și vor fi utilizate pentru o analiză de nevoi privind necesitățile viitoare de formare ale diferitelor grupuri profesionale.

PROFESIE.....

1. Un elev din clasa a șasea din satul Costești a lipsit de la școală mai mult de trei săptămâni în ultimele două luni. Ați aflat că merge să își ajute părinții la munca câmpului..

2. Întâlniți un copil în vârstă de 6 ani și constatați că are vânătăi pe braț și o posibilă fractură. Mama copilului spune nu știe ce s-a întâmplat pentru că a fost plecată de acasă și când s-a întors a găsit copilul plângând.

3. Familia Bălan își neglijează grav cei doi copii ,și din acest motiv aceștia urmează să fie plasați la un asistent maternal. Părinților le este teamă că vor pierde drepturile părintești dacă vor fi de acord cu plasamentul. ..

4. Viorica în vârstă de 19 ani însărcinată în luna a 8-a a părăsit localitatea și s-a întors după 2 luni fără copil

5. Părinții a doi copii, un băiat de 7 ani și o fată de 4 ani, au plecat la muncă în Spania, lăsându-i pe aceștia în grija unei vecine în vârstă. Aceasta nu are suficienți bani pentru a-i îngriji și vă solicită sprijinul

6. O tânără din comunitate este însărcinată în luna a șaptea și vine să vă întrebe ce trebuie să facă pentru internarea copilului într-un centru de plasament.

7. Întâlnești pe stradă un copil care cerșește.

8. Doi copii cu vârste de 6 și 3 ani trăiesc împreună cu mama și concubinul acesteia. Vecinii se plâng de faptul că adesea copiii sunt lăsați singuri iar cel mare vine să le ceară de mâncare.

9. Într-un caz de divorț , mama solicită încredințarea celor 2 copii cu vârsta de 14 și 10 ani.

10. În timpul unei vizite la domiciliul asistentului maternal, copilul se poartă urât, și vedeți că asistentul maternal reacționează la acest comportament trăgându-l de urechi în timp ce îl scoate din cameră.

Fișa 2.2 Foaie de răspunsuri

Cazul 1
Un elev din clasa a șasea din satul Costești a lipsit de la școală mai mult de trei săptămâni în ultimele două luni. Ați aflat că merge să își ajute părinții la munca câmpului..
<i>În această situație cadrele didactice au responsabilitatea legală de a raporta cazul la SPAS/DGASPC conform articolul 87(3). SPAS/DGASPC evaluează situația familiei și identifică soluțiile de sprijin (articolul 35), iar împreună cu unitatea de învățământ asigură reintegrarea școlară a copilului. Pentru prevenirea abandonului școlar din motive economice, unitatea de învățământ ia măsuri active de acordare a unor servicii sociale în mediul școlar - articolului 48(1,f).</i>

Cazul 2
Întâlniți un copil în vârstă de 6 ani și constatați că are vânătăi pe braț și o posibilă fractură. Mama copilului spune nu știe ce s-a întâmplat pentru că a fost plecată de acasă și când s-a întors a găsit copilul plângând.
<i>În această situație orice persoană care prin natura profesiei sau ocupației sale lucrează direct cu un copil și are suspiciuni în legătură cu existența unei situații de abuz este obligată să sesizeze SPAS/DGASPC conform articolului 91(1).. Legea menționează explicit în articolul 48 (4) obligația cadrelor didactice de a semnalacazurile de abuz sau neglijare către SPAS/DGASPC care trebuie să ia toate măsurile necesare pentru depistarea precoce a situațiilor de risc. - articolul 34 (1)</i>

Cazul 3
Familia Bălan își neglijează grav cei doi copii ,si din acest motiv aceștia urmează să fie plasați la un asistent maternal. Părinților le este teamă că vor pierde drepturile părintești dacă vor fi de acord cu plasamentul.
<i>..</i>
<i>În baza articolelor 14-16, copilul are dreptul de a menține relații personale și contacte cu părinții, rudele, precum și cu alte persoane față de care copilul a dezvoltat legături de atașament În situația plasamentului dispus de Comisia pentru Protecția Copilului părinții își mențin drepturile și obligațiile părintești. În situația plasamentului dispus de Instanță aceasta se va pronunța cu privire la exercitarea drepturilor și obligațiilor părintești. În baza articolului 16(2) Instanța poate decide limitarea drepturilor parentale dacă există motive suficiente care ar putea pune în pericol dezvoltarea fizică, mentală, intelectuală, morală, socială a copilului. Conform articolelor 30 – 33 copilul are dreptul să fie crescut de părinții săi iar autoritățile administrației publice locale au obligația să-i sprijine pe părinți în asumarea/ exercitarea responsabilităților părintești (articolul 5.3).Instanța poate decide în baza articolului 33 plasamentul copilului numai în situațiile prevăzute de lege (în articolul 36). În baza articolelor 34 și 37 decăderea din drepturile părintești trebuie să fie însoțită de informarea corespunzătoare a părinților și de acordarea unor servicii de consiliere, terapie și mediere pe baza unui Plan de Servicii. În baza articolelor 39 – 42 Instanța poate decide în privința tutelei și reglementează exercitarea drepturilor părintești. Părinții care solicită redarea exercițiului drepturilor părintești beneficiază de asistență juridică gratuită (articolul 37(2)).</i>

Cazul 4
Viorica în vârstă de 19 ani însărcinată în luna a 8-a a părăsit localitatea

și s-a întors după 2 luni fără copil
<p><i>Personalul medical de specialitate va efectua vizite periodice la domiciliul gravidelor și al copiilor până la împlinirea vârstei de 1 an în vederea prevenirii abandonului – articolul 43 (6).</i></p> <p><i>Orice persoană care prin natura profesiei sau ocupației sale lucrează direct cu un copil și are suspiciuni în legătură cu existența unei situații de abuz este obligată să sesizeze SPAS/DGASPC conform articolului 91(1).</i></p> <p><i>Potrivit articolelor 9-11, Poliția este obligată să întreprindă verificările specifice în vederea stabilirii identității copilului părăsit și a părinților acestuia.</i></p> <p><i>Mama are dreptul la consiliere realizată de specialiștii SPAS/DGASPC iar asistentul social va urmări procesul de integrare a copilului în familia naturală (articolul 11.4 și articolul 34)</i></p>

Cazul 5
Părinții a doi copii, un băiat de 7 ani și o fată de 4 ani, au plecat la muncă în Spania, lăsându-i pe aceștia în grija unei vecine în vârstă.
Aceasta nu are suficienți bani pentru a-i îngriji și vă solicită sprijinul
<p><i>Cel care ia un copil pentru a-l îngriji sau proteja temporar până la stabilirea unei măsuri de protecție în condițiile legii are obligația de a-l întreține și în termen de 48 ore de a anunța autoritatea administrației publice locale – SPAS/DGASPC – articolul 13 (2).</i></p> <p><i>Conform articolului 39 copilul lipsit temporar sau permanent de ocrotire părintească are dreptul la protecție alternativă.</i></p> <p><i>În această situație SPAS/DGASPC evaluează situația și în măsura în care consideră că acești copii sunt în situație de risc propun luarea unei măsuri de protecție specială.</i></p>

Cazul 6
O tânără din comunitate este însărcinată în luna a șaptea și vine să vă întrebe ce trebuie să facă pentru internarea copilului într-un centru de plasament.
<p><i>Este sesizat SPAS/DGASPC-ul care realizează activitatea de prevenire a separării copilului de familia sa – Articolul 106.b)</i></p> <p><i>Articolul 43:6 prevede accesul la servicii medicale specializate și vizite periodice la domiciliul gravidei din partea personalului medical de specialitate pentru prevenirea abandonului și urmărirea stării de sănătate a mamei și copilului.</i></p> <p><i>Orice separare a copilului de părinții săi trebuie să fie precedată de acordarea sistematică a serviciilor și prestațiilor prevăzute de lege, cu accent deosebit pe informarea corespunzătoare a părinților, consilierea acestora, terapie sau mediere, acordate în baza unui plan de servicii – articolul 34.2.</i></p> <p><i>Planul de servicii are ca obiectiv prevenirea separării copilului de părinții săi.</i></p> <p><i>Toate acțiunile trebuie realizate cu acordul mamei.</i></p>

Cazul 7
Întâlnești pe stradă un copil care cerșește.
<p><i>Copiii neînsoțiți de părinți sau de un alt reprezentant legal ori care nu se găsesc sub supravegherea legală a unor persoane au dreptul de a li se asigura, în cel mai scurt timp posibil, reîntoarcerea alături de reprezentanții lor legali. (art 18:1)</i></p> <p><i>Este sesizat SPAS/DGASPC-ul care realizează activitatea de prevenire a separării copilului de familia sa – Articolul 106.b)</i></p> <p><i>Orice separare a copilului de părinții săi trebuie să fie precedată de acordarea sistematică a serviciilor și prestațiilor prevăzute de lege, cu accent deosebit pe</i></p>

*informarea corespunzătoare a părinților, consilierea acestora, terapie sau mediere, acordate în baza unui plan de servicii – articolul 34.2.
Planul de servicii are ca obiectiv prevenirea separării copilului de părinții săi.*

Cazul 8

Doi copii cu vârste de 6 și 3 ani trăiesc împreună cu mama și concubinul acesteia. Vecinii se plâng de faptul că adesea copiii sunt lăsați singuri iar cel mare vine să le ceară de mâncare.

*Orice persoană care prin natura profesiei sau ocupației sale lucrează direct cu un copil și are suspiciuni în legătură cu existența unei situații de abuz este obligată să sesizeze SPAS/DGASPC conform articolului 91(1).
Conform articolului 85 (2 și 3) angajații instituțiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente au obligația de a sesiza de urgență DGASPC.
DGASPC este obligată să verifice și să soluționeze toate sesizările privind cazurile de abuz și neglijare (articolul 92). Pentru efectuarea acestor verificări, organele de poliție au obligația să sprijine reprezentanții DGASPC – articolul 93.
Puteți raporta aceste cazuri la Telefonul Copilului din județul dumneavoastră – în majoritatea județelor 983.*

Cazul 9

Într-un caz de divorț, mama solicită încredințarea celor 2 copii cu vârsta de 14 și 10 ani.

*În această situație instanța stabilește încredințarea copiilor pe baza recomandărilor SPAS/DGASPC. În orice procedură judiciară sau administrativă care îl privește copilul are dreptul de a fi ascultat. Este obligatorie ascultarea copilului care a împlinit vârsta de 10 ani. – articolul 24 (2)
Dreptul de a fi ascultat conferă copilului posibilitatea de a cere și de a primi orice informație pertinentă, de a fi consultat, de a-și exprima opinia și de a fi informat asupra consecințelor pe care le poate avea opinia sa, dacă este respectată, precum și asupra consecințelor oricărei decizii care îl privește.- articolul 24 (3)*

Copilul care a fost separat de ambii părinți sau de unul dintre aceștia printr-o măsură dispusă în condițiile legii are dreptul de a menține relații personale și contacte directe cu ambii părinți, cu excepția situației în care acest lucru contravine interesului superior al copilului. – articolul 16 (1)

Instanța judecătorească, luând în considerare, cu prioritate, interesul superior al copilului, poate limita exercitarea acestui drept, dacă există motive temeinice de natură a periclită dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială a copilului. – articolul 16 (2)

Părinții sau un alt reprezentant legal al copilului nu pot împiedica relațiile personale ale acestuia cu bunicii, frații și surorile ori cu alte persoane alături de care copilul s-a bucurat de viața de familie, decât în cazurile în care instanța decide în acest sens, apreciind că există motive temeinice de natură a primejdui dezvoltarea fizică, psihică, intelectuală sau morală a copilului. – articolul 14 (3).

Cazul 10

În timpul unei vizite la domiciliul asistentului maternal, copilul se poartă urât, și vedeți că asistentul maternal reacționează la acest comportament trăgându-l de urechi în timp ce îl scoate din cameră.

*Conform articolului 28 copilul are dreptul la respectarea personalității și individualității sale și nu poate fi supus pedepselor fizice sau altor tratamente umilitoare ori degradante. Măsurile de disciplinare a copilului nu pot fi stabilite decât în acord cu demnitatea copilului.
Raportați situația la SPAS/DGASPC. DGASPC are obligația de a urmări modul în*

care sunt puse în aplicare măsurile de protecție și de a întocmi o dată la trei luni sau de câte ori este necesar rapoarte de evaluare privind dezvoltarea și îngrijirea copilului (articolul 69).

Educația permanentă și formarea profesională continuă în domeniul protecției speciale a copilului se asigură pentru toate categoriile profesionale din sistem.- articolul 143 (3).

Dacă se constată că este un abuz asupra copilului DGASPC va decide fie încetarea măsurii de protecție specială sau modificarea acesteia (plasamentul la un alt asistent maternal). DGASPC sesizează imediat Comisia pentru protecția copilului sau, după caz, Instanța judecătorească.

Așadar: Puntea de legătură între acest exercițiu și tema pentru acasă trebuie evidențiată clar. Acum am lucrat pe studii de caz și intervenții imediate.

Ne vom concentra în continuare pe studiile de caz aduse de fiecare dintre dumneavoastră și le vom discuta în detaliu!!!! Exercițiul anterior a avut scopul de a vă face să conștientizați cât de dificil este în realitate să aplicați legea în practica de zi cu zi.

2.2 Tema pentru acasă și bune practici

40 minute

Discutarea temei pentru acasă și follow-up cu privire la atelierul precedent

Formatorul explică participanților că vor discuta despre tema pentru acasă în grupuri mici (grupuri profesionale amestecate, maxim 5 persoane într-un grup).

Așadar:

- Participanții sunt instruiți să **aleagă** din cazurile lor **unul singur**. Cazul ales trebuie să fie interesant și relevant, demonstrând o **bună cooperare, un rezultat satisfăcător și un comportament profesional**. De asemenea, fiecare participant va prezenta un exemplu de **transfer de cunoștințe** către colegii săi
- Celelalte două cazuri din tema pentru acasă pot fi afișate pe perete (dacă participanții le au în scris) și preluate de formator
- Fiecare participant are 10 minute în prezentarea cazului și exemplului de diseminare
- Alți participanți sunt rugați să pună întrebări pentru clarificare
- **Amintiți participanților despre rolurile în grup și verificați că au desemnat persoane ca: moderator, raportor, observator, gestionar de timp.**

10 minute per caz

- 3 minute prezentare
- 3 minute întrebări pentru clarificare
- 3 minute pentru participanți ca să explice rolul lor în această bună practică
- 1 minut pentru persoana care încheie/concluzii

După 30 min de discuție, se face o încheiere/concluzii în grup

Fiecare grup identifică aspecte comune pozitive (bune practici), negative (obstacole pe care au trebuit să le depășească în atingerea bunei practici) și aspecte interesante și le notează pe o foaie de flipchart. În plus, aleg un caz de **Bună practică** ce ilustrează aceste principii și fac un rezumat al **practicilor de diseminare** prezentate în grup.

+	-
Practici de diseminare	

Rezultatele temei pentru acasă și chestionarul

- Consolidarea cunoștințelor legii 272/2004
- Schimbul de modele de bune practici, în ceea ce privește diseminarea și cooperarea profesională.
- Clarificarea diferitelor roluri profesionale și a modurilor de cooperare

2.3 Prezentarea temei pentru acasă în plen	20 minute
---	------------------

Fiecare grup prezintă:

- Schema cu aspecte +/- și interesante
- Un studiu de caz pentru ilustrarea acestor principii
- Un rezumat al practicilor de diseminare
- Observații privind procesele în cadrul grupului pe baza ideii a 4/5 prezentări (o prezentare poate dura maxim 5 minute, urmată de întrebări, remarci, etc.)

Pauza de prânz (bufet)	60 minute
-------------------------------	------------------

SECȚIUNEA 3 – VIZIUNE ȘI PLAN DE ACȚIUNE	75 minute
---	------------------

Nr.	Activitate	Metoda de formare	Timp (min)
1	Explicarea schemei logice: viziune pentru analiza GAP, SWOT (optional), plan de acțiune județean, plan de acțiune individual Explicarea viziunii : Vis și Coșmar	Discuție pe grupuri profesionale, prezentare în plen	40
2	OPȚIONAL Explicați SWOT Completarea SWOT la nivel județean Prezentare în plen	În 4 grupuri mixte, grup S, W,O,T, prezentare în plen	(40)
3	Instrucțiuni privind planul de acțiune județean și completarea lui	Discuție în plen	35
TIMP TOTAL			75

Formatorul explică schema logică a după-amiezii. El/ea face legatura între tema pentru acasă, viziune (Vis și Coșmar), SWOT (opțional), planul de acțiune județean și planul de acțiune personal.

Logica este:

- Obiectivul general/ unde vrem să ajungem? Cum arată viitorul pe care îl dorim?
- Stabilirea diferenței între unde ne aflăm și unde dorim să ajungem?
- OPȚIONAL: SWOT, analiza situației actuale, unde ne aflăm?
- Planuri de acțiune: la nivel județean și personal. Cum ajungem unde dorim să fim? Ce pot face pentru a contribui? Pe baza analizei GAP (viziune – SWOT) ne definim acțiuni individuale și colective.

Un exercițiu privind obiectivul general/viziunea este menit să creeze o imagine privind viitorul dorit, ca o consecință a implementării legii 272/2004.

Formatorul explică metodele pentru “vis și coșmar”. (vezi mai jos)

Participanților li se cere să dezvolte același lucru pentru grupul lor profesional privind implementarea legii, axându-se pe interesul superior al copilului și pe cooperarea cu alte profesii. Li se cere să descrie “VIS” (adică situații în care profesia și cooperarea profesională este ideală) și “COȘMAR” (adică cel mai rău scenariu cu putință).

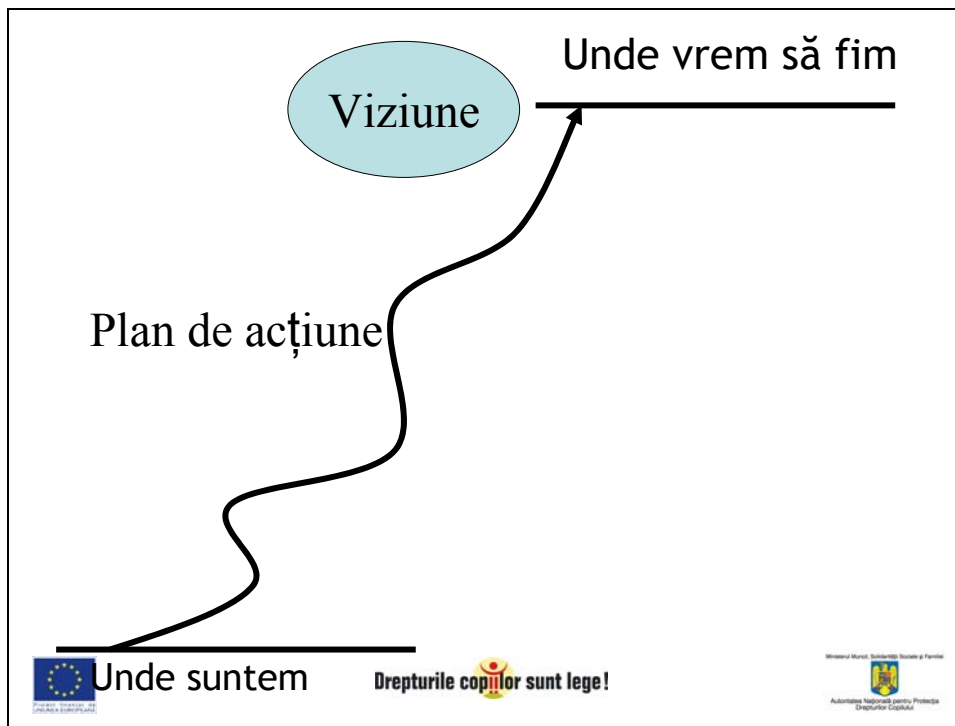
Exercițiul vis/coșmar are două componente:

- Vedere de ansamblu, imagine a situației dorite
- Rol ideal al tuturor grupurilor profesionale implicate

Participanților li se cere să scrie/deseneze atât un vis cât și un coșmar pe foi de flipchart separate.

Un reprezentant prezintă rezultatele.

➔ **Slide 3.1 Perspectiva**

Formatorul sintetizează prezentările, încearcă să găsească suprapuneri, ajută la dezvoltarea unei viziuni comune (obiectiv general comun), etc.

Vis și Coșmar

DEFINIȚIA VISULUI ȘI A COȘMARULUI

VISUL ESTE:

Acolo unde bucătarii sunt francezi,
 Polițiștii sunt englezi,
 Inginerii sunt germani,
 Amanții sunt italieni
 Și organizatorii sunt elvețieni.

COȘMARUL ESTE:

Acolo unde bucătarii sunt englezi,
 Inginerii sunt francezi,
 Polițiștii sunt germani,
 Amanții sunt elvețieni,
 Și organizatorii sunt italieni...

OPȚIONAL:

3.2 Analiza SWOT

40 minute

Analiza SWOT se referă la implementarea legii 272/2004. Ea vizează evaluarea situației curente de implementare la nivel județean.

Formatorul descrie metoda generală pentru SWOT:

- ce înseamnă?

- de ce folosim SWOT? (efectuarea unei analize la nivel județean, în cadrul implementării legii)
- SWOT face legatura între situația actuală și strategiile viitoare
- Legatura între modele de bună practică (exerciții anterioare) și SWOT
- Legatura cu planul de acțiune personal

Formatorul are 4 foi de flipchart (Strengths/puncte tari, weaknesses/puncte slabe, opportunities/oportunități și threats/amenințări).

Formatorul creează patru echipe multidisciplinare, cerând fiecărei echipe să completeze unul dintre elemente:

- echipa 1 Strength/puncte tari
- echipa 2 Weakness./ce trebuie îmbunătățit. etc.

Fiecare echipă prezintă rezultatele în plen.

3.3 Plan de acțiune județean

35 minute

Planul de acțiune județean se referă la cele mai bune modalități de implementare a legii și de cooperare. El trebuie să răspundă la întrebarea: Ce putem face pentru a ne îndeplini obiectivul general?

Formatorul rezumă perspectiva obiectivul general (și SWOT) și întreabă pe participanți:

Ce acțiuni putem întreprinde împreună, noi din această sală, fără a fi împiedicați de obstacole ca lipsa de resurse financiare, alți profesioniști, șefi etc.

Discuție în plen; toți participanții implicați, formatorul scrie pe flipchart toate ideile și apoi grupul alege cele mai realiste/dorite **trei** acțiuni.

Fisa 3.1 Model de plan de actiune la nivel judetean

Acțiunile incluse este recomandabil să fie formulate utilizând principiul SMARTER:

S: **specifice**

M: **măsurabile**

A: **agreate** de cei implicați

R: **realiste**

T: încadrate într-un interval de **timp**

E: mobilizează **energia** celor care își asumă realizarea lor

R: sunt precizate **resursele** necesare pentru realizarea lor

Acțiuni comune la nivel județean

Folositi o foaie de flipchart pentru a nota acțiunile identificate.

Acțiune	Cine face ?	Pana cand ?
1.		
2.		
3.		
Etc.		

Unul dintre participanți (de la DGASPC) este rugat să redacteze planul și să îl distribuie colegilor, către ANPDC etc.

Pauza de cafea	15 minute
-----------------------	------------------

SECȚIUNEA 4 – PLAN DE ACȚIUNE, ÎNCHEIERE ȘI EVALUARE	45 minute
---	------------------

Nr.	Activitate	Metoda de formare	Timp (min)
1	Plan de acțiune individual		20
2	Încheiere și evaluare		20
3	Certificate		20
TIMP TOTAL			60

Pentru formator: Plan de acțiune individual

Planul de acțiune individual este bazat pe implementarea noii legi.

Există mai multe motive pentru a încheia follow-up cu un plan de acțiune individual:

- Planul individual se axează pe dobândirea de noi cunoștințe și transpunerea lor în practică , participanții își exprimă intenții și își propun acțiuni pe care le vor întreprinde.
- Planul individual se axează pe **control individual**, sunt permise doar acele acțiuni. ce sunt sub controlul individului. Orice acțiuni în care individul depinde de alții (manager, alta instituție, ..) sau resurse externe (bani,etc.) nu sunt permise.
- Planul individual trebuie să propună **ceva nou**, noi forme de cooperare,
- Planul individual include un fel de ‘auto-conștientizare’, ce pot schimba în comportamentul meu, cum mă motivez în îndeplinirea unei acțiuni.
- Toate rezultatele planului de acțiune individual pot fi sintetizate la nivel de grup profesional, sau la nivel județean, pentru a da o “direcție generală” a proiectelor de ansamblu. Rezultatele pot fi de asemenea un punct de plecare pentru viitoare proiecte .

Metoda

Formatorul explică acest cadru și oferă instrucțiuni pentru dezvoltarea planului de acțiune individual.

Participanții completează planul de acțiune individual (vezi fișa) pe baza analizei SWOT și a propriilor posibilități.

După completarea individuală, participanții au posibilitatea de a discuta în binom (cu vecinul). Se poate face un scurt debriefing în plen, axat pe clarificare.

Fisa 4.1 Model de plan de acțiune individual

Acțiunile incluse este recomandabil să fie formulate utilizând principiul SMARTER:

S: **specifice**

M: **măsurabile**

A: **agreate** de cei implicați

R: **realiste**

T: încadrate într-un interval de **timp**

E: mobilizează **energia** celor care își asumă realizarea lor

R: sunt precizate **resursele** necesare pentru realizarea lor

Acțiuni

1. Acțiuni cu privire la îmbunătățirea cunoașterii și aplicării noii legi

Exemple: săptămâna următoare la ora de dirigenție voi dezbate împreună cu copiii o temă legată de drepturile copilului; în acest weekend, voi citi un capitol al noii legi; luna viitoare, la ședința cu părinții, voi invita un reprezentant al DGASPC

2. Acțiuni privind ameliorarea cooperării cu celelalte grupuri profesionale

Exemple: Voi suna la colegii din alte grupuri profesionale și îi voi vizita la locul de muncă pentru a înțelege cât mai bine cum își desfășoară activitatea; voi propune colegilor întâlniri la seminar realizarea unor întâlniri cel puțin o dată la două luni pentru a ne informa reciproc și a reflecta împreună la diferite probleme întâlnite în practică

3. Acțiuni privind diseminarea informației/ învățămintelor către colegi

Exemple: În cadrul ședinței săptămânale, voi prezenta materialele primite și îi voi informa pe colegi despre mesajele cheie ale seminarului; Voi face un plan pentru organizarea unei mese rotunde

4.2 Încheiere și evaluare

20 minute

Formatorul încheie reamintind participanților metafora “casei”: Zidurile de protecție.

Formatorul distribuie participanților formulare de evaluare a sesiunii.

4.3 Certificate

20 minute

Formatorul înmânează participanților CERTIFICATELE.

Drepturile copiii sunt lege!

Programul Phare 2002
"Campania de educație privind drepturile copilului"
Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului

August 2005

Disclaimer:

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene.